

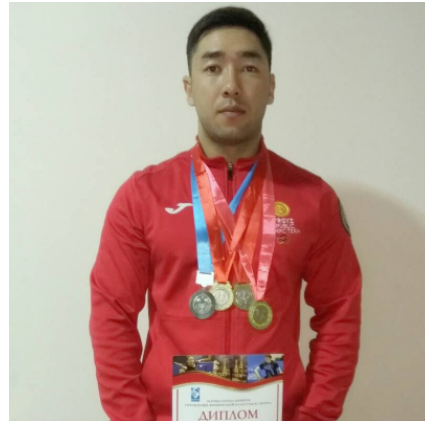
Güzel yaşlanmak

Yaşlanmak herkesin farklı yaşadığı, farklı anlatacağı bireysel bir süreçtir. Kimilerine göre hüzdür; zamana karşı direnemez vücudu. Kimilerine göre yalnızlıktır; bir bir toprağa vermeye başlar sevdiklerini. Kimilerine göre gururdur; çoğalır her geçen gün, anne-baba, nine-dede olur.

Kimilerine göre deneyimdir; heybesinde biriktirdiği hüznler, sevinçler ve acılarla.

— Haberin devamı 7'de

Ters düz olan bir hayatla gelen şampiyonluk

Bir yanda tüm imkanlara rağmen hayatta hiç yaşamamış gibi, geride iz bırakmadan yaşayan insanlar, diğer yanda engellere rağmen canla başla başarının peşinde koşanlar. Kimi zaman yalnız, kimi zaman destekle ama sonsuz bir sabırla ve inançla.

— Haberin devamı 4'te

GAZETE Manas

KTMÜ Öğrenci Uygulama Gazetesi

Kasım 2017 / Sayı: 61

www.manas.edu.kg

Saç örgüleriyle iletişim

Saçlar yüzyıllardan beri kadınların en önemli güzellik sembollerinden biri. Estetik açıdan kadını tamamlayan bir aksesuar olarak her dönemin ruhuna ve tarzına göre şekilden şekle giriyor. Bazen atkuyruğu, bazen topuz, bazen de geçmişe uzanan bir örgü oluyor. Ancak saçları şekillendiren sadece bireysel tercihler değil, bazen de kültürel kodlar oluyor.

— Haberin devamı 5'te

Kırgız sineması üzerine notlar

Günümüzde sinema, sadece bir sanat dalı olarak değil toplumların kültürlerini yansıtan bir anlatım tarzı ve başka kültürler üzerinde egemenlik kurma aracı olarak da her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. Her ulusun Hollywood sinemasına karşı kendi sinemasıyla var olma mücadelesi verdiği sektör, diğer yandan farklı ve etnik öğelerle zenginleşiyor.

— Haberin devamı 6'da

2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Açılış Töreni Gerçekleştirildi

2017-2018 eğitim-öğretim yılı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz Aytmatov Kampüsü Kasım Tınıstanov Konferans Salonu'nda 3 Ekim'de düzenlenen açılış töreniyle başladı. Törene Türkiye Cumhuriyeti Bıшкеk Büyükelçisi Metin Kılıç, Büyükelçilik Müşavirleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bıшкеk Temsilcisi Atınç Keskin, Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asılbek Kulmırzayev ve KTMÜ akademik personeli katıldı.

2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Açılış Töreni Gerçekleştirildi

2017-2018 eğitim-öğretim yılı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz Aytmatov Kampüsü Kasım Tınıstanov Konferans Salonu'nda 3 Ekim'de düzenlenen açılış töreniyle başladı. Törene Türkiye Cumhuriyeti Bışek Büyükelçisi Metin Kılıç, Büyükelçilik Müşavirleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bışek Temsilcisi Atınç Keskin, Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev ve KTMÜ akademik personeli katıldı.

Tören KTMÜ Mütevelli Heyeti Başkanı ve Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Tekin'in 2017-2018 eğitim-öğretim yılı açılışına ilişkin gönderdiği mesajın okunmasıyla başladı. KTMÜ mensuplarının yeni eğitim-öğretim yılını kutlayan Doç. Dr. Tekin mesajında; "Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'miz, Türk dünyasında eğitim, bilim ve kültür köprüsü olarak; insan kaynaklarını, topluma hizmetlerini, teknolojik ve fiziki alt yapısını, genel hizmetlerini geliştirmeye büyük önem verip Türkiye'nin 2023 hedefleri kapsamında, Avrasya bölgesinin en saygın yükseköğretim kurumlarından biri olma yolunda kararlılıkla ilerleyecektir." ifadesinde bulundu.

Yeni eğitim-öğretim yılında da 'birlik ve beraberlik' temel prensibimiz

Törende açılış konuşmasını yapan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, geçmiş yıllarda olduğu gibi, bu eğitim-öğretim yılında da birlik ve beraberliğin üniversitenin en önemli prensibi olduğunu söyledi. Manas Üniversite'nde yapılan tüm çalışmalarda "huzur iklimi"nin hakim olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Balcı konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: "Üniversitemiz 6 bin 100'den fazla mezunuyla 5 kıtada, 33 ülkede varlık gösteriyor. Geçmişte olduğu gibi, gelecekte de önce huzurumuzu koruyarak, gece gündüz demeden çalışarak, bütün bilgi ve birikimimizle birlikte daha da büyük işler başarmaya ve yeni sinerji alanları oluşturacağımıza inanıyorum."

Rekabete devam...

KTMÜ'nün 1995'te Kırgızistan ve Türkiye devletlerinin bir araya gelerek 'bir büyük iddia' olarak kurulduğunu dile getiren Prof. Dr. Balcı,

Üniversite'nin de bu iddiaya layık olmak için çalıştığını, özellikle de Kırgızistan'da nitelikli eğitim-öğretim veren bir kurum olarak büyük bir açığı kapattığının altını çizdi. Prof. Dr. Balcı, "Üniversitemiz Kırgızistan'daki 52 üniversite arasında bilimsel araştırmalarda açık ara önde. Bu da, eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma gibi, bir üniversitenin iki temel görevini Manas Üniversitesi'nin bölgesel anlamda lıyıkıyla yerine getirdiğini gösteriyor. Elbette bu bizim için yeterli değil. Bu noktadan çok daha ileriye gitmemiz ve özellikle bilimsel araştırmada proje tabanlı çalışmada çok daha üst seviyelere çıkmamız gerekiyor. Her alanda rekabeti sürdürüceğiz. Gece gündüz çalışarak her yıl çok daha ileriye gideceğiz." dedi.

"En önemli kaynağımız; bilimle donanmış gençlerimiz"

Açılış töreninde konuşan KTMÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev ise üniversite'nin geçmişten günümüze aldığı yolu, elde ettiği kazanımları değerlendirerek şunları söyledi: "22 yıllık süreçte en önemli kazanımımız KTMÜ'yü dünyanın dört bir yerinde en iyi şekilde temsil eden gençlerimiz. Onlar sadece KTMÜ'nün değil, aynı zamanda Türk dünyasının da en önemli kazanımlarıdır. Bu nedenle gençlere destek vermek, onların yolunu açmak en önemli görevimiz. Bu görevi en iyi şekilde yerine getirebilmek için bölgemizde kendimizle, dünyada ise diğer üniversitelerle yarışmak en büyük hedefimiz."

Türkiye Cumhuriyeti Bışek Büyükelçisi Metin Kılıç'ında bir konuşma yaptığı törende, açılış dersini Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin verdi.

I. Birleşik Akademik Genel Kurulu Toplantısı yapıldı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı I. Birleşik Akademik Genel Kurulu Toplantısı, 22 Eylül'de Kasım Tınıstanov Konferans Salonu'nda yapıldı. Törene KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev ve KTMÜ akademik personeli katıldı.

Yeni iş, yeni fikir, yeni projeler

Öncelikle 2016-2017 eğitim-öğretim yılının genel bir değerlendirmesinin yapıldığı kurulda, 2017-2018 eğitim-öğretim yılının da hedefleri açıklandı. Kurulun açılış konuşmasını yapan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, üniversitenin sahip olduğu fiziki altyapı, teknolojik olanakla ve eğitim kadrosuyla ülkenin en iyi eğitim kurumu olduğunu, bunun Manaslı olmak için bu yıl yapılan başvurularla da kanıtlandığını söyledi. Prof. Dr. Balcı, bu yıl 8 bin öğrencinin Manaslı olmak için başvuru yaptığını, bu öğrencilerden bin 850 öğrencinin de başarı göstererek üniversitemize girmeye hak kazandığını söyledi. Prof. Dr. Balcı, gerek yönetim olarak gerekse de akademik ve idari personel olarak bunun büyük bir sorumluluk olduğunu ve yerine getirmek içinde herkesin büyük bir özveriyle çalışacağını dile getirdi.

Prof. Dr. Balcı 2017-2018 eğitim-öğretim yılına ilişkin üniversitenin hedeflerini de 'yeni fikir, yeni iş ve yeni projeler' sloganıyla özetledi. KTMÜ'nün dünya üniversiteleri içinde saygın bir yere sahip olduğunu söyleyen Prof. Dr. Balcı, bu yeri korumak ve daha iyi bir yere gelmek için öncelikle kendi kendimizle rekabet içinde

olmalıyız dedi. Prof. Dr. Balcı, başarının anahtarı olarak da stratejik plan ve yıllık plan esaslı çalışmayı; akademik performans ve teşvik sistemini; sıralı yönetim, görev, yetki ve sorumlulukları; yeni fikir, yeni iş, yeni projelere odaklı çalışmayı; danışma kurulları ve aile konseylerini; iş dünyası ve mezunlarla ilişkiler ve işbirliklerini; müfredat revizyon çalışmaları; stajlara seçkin öğrenciler göndermeyi; Mevlana ve Orhun değişim programlarını gösterdi.

Gelecek teknolojide

Kurulda konuşan KTMÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev ise üniversitenin daha da ileriye götürülmesi için durmadan çalışılması gerektiğini dile getirerek gereklikçe programları yenilemenin, dünyada önemi artan bölümlerin daha çok desteklenmesinin, teknoloji tabanlı öğretimin daha da geliştirilmesinin ve nitelikli bilimsel üretimin artırılmasının öneminden söz etti. Prof. Dr. Kulmırzayev akademik birimlerin kendi alanlarıyla ilgili meselelerde sürekli geliştirici ve sorunlara çözüm getirci çalışmalar yapması gerektiğine dikkat çekti.

Ayrıca I. Birleşik Akademik Genel Kurulu Toplantısı kapsamında Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Aydın da bir sunum yaptı. Prof. Dr. Aydın "Kâşgarlı Mahmud'u Anma Programı" çerçevesinde yaptığı bu sunumda Türk dünyası ve insanlık tarihinin büyük değeri Kâşgarlı Mahmud'u ve onun dünyaca tanınan eseri "Dıvânü Lüğâtü't-Türk"ü anlattı.

Haber Merkezi

Ömer Küfrevi

Manas'ta Cumhuriyet Bayramı Coşkusu

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 94.yıl dönümü, Türkiye'den 5 bin kilometre uzakta, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) büyük bir coşkuyla kutlandı.

KTMÜ Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından hazırlanan 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlama Programı'na, Türkiye Cumhuriyeti Bışek Büyükelçiliđi Müşavirleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kırgızistan Temsilcisi, KTMÜ Rektörlüğü, Ahıskalı Türkler Derneđi Temsilcileri, akademisyenler, öğrenciler ve basın mensupları katıldı.

KTMÜ Cengiz Aytmatov Kampüsü Kasım Tınıstanov Konferans Salonu'nda 27 Ekim'de gerçekleştirilen programda; şehitler için saygı duruşu ve iki ülkenin milli marşlarının okunmasının ardından, TRT yapımı 29 Ekim Cumhuriyet Belgeseli gösterildi. Programda konuşan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Türk Milleti'nin verdiği milli mücadeleyi ve Cumhuriyeti anlattı. Prof. Dr. Balcı, zafere giden milli mücadeleyi başlatan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğindeki kahraman Türk milletinin topyekün ölümü göze aldığını tüm dünyaya gösterdiğinin altını çizdi. Prof. Dr. Balcı, "Milli Mücadele

'Ya istiklal ya ölüm!' deyişle elde edilen zaferdir. Türk Milleti'nin asla bağımsızlığından vazgeçmeyeceğini, esarete razı olmayacağını, şehit kanıyla sulanmış vatanını kimseye vermeyeceğini, bayrağını indirmeyeceğini, ezanını susturtmayacağını, başını zalimlerin ve emperyalistlerin önünde eğmeyeceğini en yüksek sesle dünyaya haykırışıdır." dedi.

Cumhuriyetin Türk milletine yüklediği sorumluluklara da değinen Prof. Dr. Balcı: "Bugün bizim kimseye ihtiyacımız yok. Bizim bize ihtiyacımız var. Ama bize ihtiyacı olan çok fazla toplum, millet ve devlet var. Bunun yanında Türk dünyasında ümidini bize bağlamış en az 300 milyon kardeşimiz ve bir buçuk milyarı aşkın İslam dünyası var. Üzerimizdeki sorumlulukları biliyoruz. Bunun için daha çok çalışmalıyız. Çok daha fazla güçlenerek ilimde, medeniyette, kültürde, sanatta, teknolojiye dünya ile yarışmak gibi bir durumumuz var." dedi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bışek Temsilcisi Atınç Keskin'in de bir konuşma yaptığı program

Türk ve Kırgız halk şarkıları ve gösterileriyle sona erdi.

Haber Merkezi

Ömer Küfrevi

İletişim Fakültesi'nde Akademik Yıl Açılışı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) İletişim Fakültesi, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı açılışını 11 Ekim'de fakülte sinema salonunda gerçekleştirdi. Törene Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Eğitim ve Turizm Bakanlığı Sinemacılar Bölüm Başkanı Mukhtal Abdubekoviç Bektenaliyev, KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asılbek Kulmırzayev, İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hamza Çakır, akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

'İletişim' dünyanın en kilit mesleklerinden biri

Açılış töreninde konuşan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, öncelikle iletişim fakültesi öğrencilerine seslendi. Prof. Dr. Balcı, "İletişimcilik dünyanın en kilit mesleklerinden birisi. Bunu kullanarak dünyaları barıştırabilir ya da savaşırabilirsiniz; ama siz barıştan yana olun. Sizden istediğimiz bu. İyiye giden yolda olun. Medya teknolojilerini kullanabilme becerisi oldukça önemli. Bilgi kirliliği diye bir konu var. Son 10 yılda üretilen bilgi, son 10 yıla kadar üretilen bilgidan daha fazla. Sosyal medya, görsel medyanın önüne geçti. Cep telefonları her daim bilgiye ulaşmak için elimizin altında. Algı yönetimiyle yüzde yüz yanlış olan bir bilgi, yüzde yüz doğru olarak gösterilebilir. Gazetecilik klasik önemini kaybetmiyor; ama gelişmeler son yıllarda bu mesleği de halden hale sokuyor." dedi.

Prof. Dr. Balcı, hayatlarının 5 yılını KTMÜ'de geçirecek olan öğrencilerden, burada geçirecekleri zamanın değerini bilmelerini ve ailelerine, memleketlerine, üniversitelerine ve Türk dünyasına faydalı insanlar olmalarını istedi. Yaşadığımız yüzyıldaki zorluklara ve fırsatlara dikkat çeken Prof. Dr. Balcı, öğrencilerin yaşamlarında başarıya ulaşmak için öncelikle hangi yoldan ilerlemeleri gerektiğini bilmelerinin altını çizdi. Prof. Dr. Balcı konuşmasına şu sözlerle devam etti: "Bu yol, ilmin ve bilimin yolu olmalı. Çok çalışmamız gerek. İmkânlarımız var. Avrupa'nın ortasından Çin'e kadar her yerde Türkler var. Türk hakları 300 milyon nüfusa sahip. Biz bir olsak, 300 milyonun gücüne sahip oluyoruz; ama ayrı ayrı olsak, gücümüz yeterli bir düzeye ulaşmıyor. Türk dünyasının birliği için çalışmalısınız. Güçsüz olursak hiçbir yerde

sözümüz geçmez. Akıl, ilim ve teknoloji önemli; ama bunlara sahip olurken ahlâka ve imana da sahip olmak gerek. Bu konulara çok gönül vermek gerek."

İletişimci, sadece iletişimi değil dünyayı bilmeli İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hamza Çakır ise konuşmasına KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı'ya ve iki devletin yöneticilerine teşekkür ederek başladı. Prof. Dr. Çakır, KTMÜ'nün ve İletişim Fakültesi'nin sahip olduğu fiziki alt yapıya ve teknolojik donanımlara dikkat çekerek öğrencilerden nasıl bir üniversitede de ve nasıl bir fakültede olduklarının farkında olmalarını istedi. Prof. Dr. Çakır konuşmasında; "İletişimci ülkesini tanımalı, dünyayı tanımalı, dünya siyasetini bilmeli, dünya ekonomisini, dünya diplomasisini, dünya coğrafyasını, dünya tarihini, dünya kültürünü okumalıdır. Okumazsanız, kitle iletişim araçlarını insanlık yararına kullanamazsınız. İnsanlığa yön verecek olan sizlersiniz." dedi.

İletişim Fakültesi 2017-2018 eğitim-öğretim yılının açılış dersini ise Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Eğitim ve Turizm Bakanlığı Sinemacılar Bölüm Başkanı Mukhtal Abdubekoviç Bektenaliyev verdi.

Hazırlık sınıfı öğrencilerine oryantasyon programı

İletişim Fakültesi hazırlık sınıfına bu yıl yeni gelen öğrenciler için de 25 Ekim'de "Hoş geldin Hazırlık" adlı oryantasyon programı düzenlendi. Programa KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Anvarbek Mokeyev, İletişim Fakültesi mensupları, Kırgızistan medyasının önde gelen isimleri ve medyada tanınan KTMÜ İLEF mezunları katıldı. Programda konuşan KTMÜ İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hamza Çakır, "Mevlana diyor ki bir mum başka bir mumu tutuşturmakla alevinden bir şey kaybetmez. Yani şu anda Fakültemizin

üst sınıflarında okuyan öğrenci arkadaşlarımız, hazırlık sınıfına gelmiş olan arkadaşlarımıza el uzatmakla, dostluk kurmakla, onlarla kardeş olmakla sevgilerini artırır." dedi.

KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı ise "Sevgili hocalarımızın her biri hatıralardan silinmemesi, izlerinin hep sağlam kalması gereken birer ders niteliğinde konuşmalar yaptılar. Her bir cümle belki de birkaç saatlik dersten daha kıymetliydi. O bakımdan, sevgili gençler, bu fırsatları çok iyi değerlendirmenizde yarar var. Bir arada olmamız, bir arada yaşamamız, bir işi birlikte başarmamız ve geleceğe ümitle bakmamız için öncelikle birbirimizi tanımamız lazım. Bu nedenle değerli dekanımıza ve hocalarımıza bu oryantasyon, motivasyon ve bilgilendirme programını düzenledikleri için teşekkür ederim." diye konuştu.

Fakülte öğretim üyelerinin ve mezunlarının yeni öğrencilere hitaben konuşmalar yaptığı programda, fakültenin başarılı öğrencileri de teşekkür belgeleriyle onurlandırıldı.

Haber Merkezi Ömer Küfrevi

Türk Dünyası Belgesel Film Festivali'ne İLEF Damgası

Türk Dünyası Gazeteciler Federasyonu tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen "Türk Dünyası Belgesel Film Festivali"ne Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) İletişim Fakültesi başarılarıyla damga vurdu.

Türk Dünyası Belgesel Film Festivali'nde; Türkiye, Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan ve Türkmenistan başta olmak üzere, Türk coğrafyasının 23 bölgesinden 187 film ödül için yarıştı. Festivalin ödül töreni 30 Eylül'de İstanbul Üniversitesi Cemil Bilsel Konferans Salonu'nda düzenlendi. Törene KTMÜ İletişim Fakültesi ödülleriyle damga vurdu.

Eserlerin 'profesyonel' ve 'öğrenci filmleri' kategorilerinde değerlendirildiği festivalde, İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Moldoseyit Mambetkunov "Atalardan Miras Söz" filmi ile profesyoneller kategorisinde ikincilik ödülünün sahibi oldu. Öğrenci filmleri kategorisinde ise Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencisi Kasiyet Kubanıçbek Kızı "Oymok" adlı filmi ile birinciliğe, Ayzada Aliyeva da "Derviş" adlı filmiyle üçüncülüğe değer görüldü.

Türk dünyasının öz değerlerini belgesel filmler aracılığıyla dünyaya tanıtmaya ve yayma amacını taşıyan festival kapsamında çeşitli etkinliklere de yer verildi. Bu etkinliklerden biri olarak "Kültür Aktarıcısı Olarak Belgesel ve Sinema" konulu bir panel düzenlendi. Panele İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hamza Çakır da moderatör ve panelist olarak katıldı.

Haber Merkezi Ömer Küfrevi

İran'dan İletişim Fakültesine Ödül

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü Öğrencisi Saltanat Zarnayeva, "34. Tahran Kısa Film Festivali"nde ödül aldı.

Saltanat Zarnayeva, İran'ın başkenti Tahran'da 17-22 Ekim 2017 tarihleri arasında düzenlenen "34. Tahran Kısa Film Festivali"nde "Ev" adlı kısa metrajlı filmiyle Asya kategorisinde 'video sanat' dalında 'en iyi film' ödülüne layık görüldü.

Dünyadaki film festivalleri arasında saygın bir yere sahip olan Tahran Uluslararası Kısa Film Festivali, geniş bir küresel izleyici kitlesine sahip. Bu yıl 117 ülkeden 5 bin 859 filmin başvurduğu festivalde, 44 ülkeden 110 film yabancı film kategorisinde, 9 film ise İran kategorisinde finale kaldı.

Festivalde modern insanın bakış açısından "Kitaplar ve Sinema", "Yurttaşlık Hakları" ve "Umut ve İnanç" konularında filmlere yer verildi.

Media Manas

Ters Düz Olan Bir Hayatla Gelen Şampiyonluk

Bir yanda tüm imkanlara rağmen hayatta hiç yaşamamış gibi, geride iz bırakmadan yaşayan insanlar, diğer yanda engellere rağmen canla başla başarının peşinde koşanlar. Kimi zaman yalnız, kimi zaman destekle ama sonsuz bir sabırla ve inançla. Buna inanarak, başarının engel tanımadığını gösteren sporculardan biri Maksat Argınbayev. Henüz iki yıldır yaptığı powerlifting branşında Kazakistan, Rusya ve birçok Arap ülkelerinde yarışmalara katıldı ve birçok ödül aldı. Argınbayev 2016 yılında 125, 2017 yılında ise 145 kilo ile Kırgızistan Paralimpik şampiyonasının powerlifting birincisi oldu.

Bir daha yürüyemez dediler

Maksat Argınbayev, 18 yaşına kadar sağlıklı olarak yürüyüp koşarken geçirdiği bir kaza sonucu yürüyemez oldu. Argınbayev hayatını değiştiren o günleri şöyle anlatıyor: 'Bundan tam on sene önce bir araba kazası geçirdim. Doğru teşhis konulmadığı için uzun bir süre yanlış tedavi gördüm. Son olarak bir daha yürüyemeyeceğimi, ayağımı keseceklerini söylediler. Anne ve babam böyle birşeyi kesinlikle kabul etmedi. Yatakta günlerce dua ettim. Tek hayalim bir adım atmaktı. Önümde hedefler koyup, bir adım atabilmek için çırpındım adeta. Büyük bir azim sonucu koltuk değneklerinin yardımı ile yürümeye başladım. Olmaz denilen şeyi başarmıştım. Dünyalar benim oldu. O gün daha fazlasını başaracağım için söz verdim kendime.'

Powerlifting beni seçti

Argınbayev kazadan sonra yaklaşık iki sene hastanede yattı. Sonrasında kendisini toparlamak için spora başladı. 'Vücudum iyice zayıflamıştı. Spor salonuna gitmeye karar verdim. Bir an önce güçlenmek için gece yarısına kadar salonda antrenman yapıyordum. Antrenörüm Adnan Jabraliev'in öğrencilerinden birinin dikkatini çekmişim. Takıma çağırıldılar, ben de dahil oldum. Takıma girmemle hayatım tamamen değişti. Doğrusunu söylemek gerekirse daha önce powerlifting diye bir spor olduğunu bile bilmiyordum. Ben powerliftingi değil, o beni seçti' diye anlatıyor başarı hikayesine nasıl ilk adımı attığını. Maksat'ın ikinci hayatının mimarı antrenörü Adnan Jabraliev ile arası çok iyi. Yaşadığı sıkıntılardan sonra ıssızlaşan hayatında sadece antrenör değil arkadaş olmuş aynı zamanda ona. "Bu konuda antrenörüme çok şey borçluyum. Birbirimize çok çabuk alıştık. Bir bakışından derdimi anlıyor. O bana başarı kapısını açan, ikinci hayatımı veren kişi. Onunla ilişkim sadece antrenman yapmaktan ibaret değil. Başarının sırrı da bu bence. Antrenör ve sporcu birbirini çok iyi tanımalı." diyor.

Başaramazsın diyenlerin inadına başardım

Yaşanan olaylar hep birşeyler öğretir insana. Argınbayev de bu olayda ailesinin kıymetini daha iyi anlamış. "Bu hayatta benim için sadece ailem varmış, onu anlamış. Engelli olmadan önce çok arkadaşım vardı. Şimdi sadece iki üç tanesi ile görüşüyorum. Sevgili için de aynı şey geçerli. Engelli olduğumu öğrenince bırakanlar oldu. Bazen de kız kabul etse bile ailesi karşı çıktı. İnsanların arkamdan Maksat tedavi olamaz artık, fazla yaşamaz dediklerini bile duydum. Bu sözleri duyunca daha çok hırslandım. Başarılı olup, onların karşısına çıkacağım diye kendi kendime söz verdim. O zamanlar benim için zor ve üzücü olsa da şimdi bu insanlara teşekkür ediyorum. Bazen insanların başarması için kötü şeyler de duyması gerekiyormuş. Yapamazsın denilen şeyi inadına yaparsın." diye anlatıyor kötü düşünceleri nasıl lehine çevirdiğini.

'Kazadan önce engelli insanların her hangi bir alanda başarılı olabileceğini düşünmüyordum.'

Bazen sadece gördüklerimiz ya da duyduğumuz yetmez olayları anlamaya. İlla ki başımıza gelip, deneyimlememiz gerekir. Argınbayev yaşadığı kazadan sonra hayata bakışının nasıl değiştiğini şöyle anlatıyor: "Kazadan önce engelli insanların her hangi bir alanda başarılı olabileceğini düşünmüyordum. Zaten çevremde de bunun örneklerini görmemişim. Bu olayı yaşadıkten sonra dünyam değişti. Üstelik spora başladıktan sonra ben her anlamda tamamen değiştim. Önceden zayıf, kendine güvenmeyen bir çocuktum. Spora başladıktan sonra kendime olan güvenim geldi adeta. Ne tür zorlukla karşılaşsam karşılaşıyım sabırla, pes etmeden ve kimseden medet ummadan tek başıma çözmeyi öğrendim.

Kendine güvenmeyen, zayıf Maksat yok artık. Herşeyi yapabileceğini düşünen, hiçbir şeyden ümidi kesmeyen ve önüne konulan amaca ulaşmak için bütün zorlukları aşabilen bir maksat var.'

'Benim oğlum başarıyor, dünya şampiyonu olacak'

İlk kez Kırgızistan şampiyonu olduğu günü şu sözlerle anlatıyor: "Yarışmayı kazanamazsam diye çok heyecanlı ve endişeliydim. Endişem daha çok antrenörümün emeklerini boşa çıkarmamak adınaydı. Daha yarışma başlamadan kendimi yorgun hissediyordum. Hocam sürekli başaracağımı, sakin olmam gerektiğini söyledi. Sahaya çıktığımda titriyordum. Spor salonunda değildim. Onca seyircinin önünde heyecanlanmamak ne mümkündü. Şampiyon olduğumdaki duygularımı kelimelerle

mada seni alacağız dediler. Ama sonra başka birini aldıklarını söylediler. Bu durum önceleri beni oldukça derinden etkiledi. Ama bugün düşünüyorum da, bu olayları yaşamasaydım, engelli olmasaydım evinden işine sıradan bir bankacı olurum. Oysa şimdi engelli insanlara örnek olarak gösterilecek bir hayatım var. Az da olsa onlara katkı sağladığımı düşünüyorum. Bir kapı kapanırsa, bin kapı açılır diyen doğru diyor. Şükürler olsun ki hayallerim gerçekleşiyor."

On yıl sonra evli, çocuklu ve dünya şampiyonu bir Maksat Argınbayev olacak

Maksat Argınbayev geleceğe dair planlarını da şu sözlerle anlatıyor: "Üç yıl sonra olimpiyatlar olacak. İlk hedefim ona katılıp, şampiyon olmak. Bu anlamda spor ge-

anlatamam. Bu benim yeni hayatımda yapmak istediğim ilk hayalimdi. O an kendimi ünlü bir yıldız gibi hissettim. Antrenörümün sevincini görünce daha da mutlu oldum. Onun bana 'Benim oğlum başarıyor, dünya şampiyonu olacak' demesi ile yaşadığım gururu anlatamam. Amacım bu duygu yeniden yaşamak, yaşatmak."

Bu olayı yaşamasaydım sıradan bir bankacı olurum, şampiyon değil.

Maksat Argınbayevbu olay başına gelmeden önce Tokmok Devlet Üniversitesi'nde ekonomi bölümü okuyordu. Ancak kaza sonrası uzun süre hastanede kalması eğitimine ara vermesini gerektirdi. "Kendimi toparlar toparlamaz okula başlamak istedim. Eski hayatıma dönmem gerektiğini, okulu bitirip aileme yardım etmem gerektiğini biliyordum. Nitekim okulumu bitirdim ve iş başvurularında bulundum. Her defasında sınavdan geçtim. İlk aş-

lekte de hep hayatımda olacak. Yaptığım işle benim durumumda olan insanlara iyi bir örnek sunmak istiyorum. Başarıya insan önce kendi inanmalı. Biz engellilerin de diğer insanlar gibi mutlu ve başarılı olmaya hakkı var. Bu yolda sabırla, azimle yürümeliz. Diğer yandan da bu hayatı yalnız geçirmek istemiyorum. Ben de sıradan insanlar gibi evlenip, çocuk sahibi olmak istiyorum."

Saç Örgüleriyle İletişim

Erkin Bolcurov

Saçlar yüzyıllardan beri kadınların en önemli güzellik sembollerinden biri. Estetik açıdan kadını tamamlayan bir aksesuar olarak her dönemin ruhuna ve tarzına göre şekilden şekle giriyor. Bazen atkuyruğu, bazen topuz, bazen de geçmişe uzanan bir örgü oluyor. Ancak saçları şekillendiren sadece bireysel tercihler değil, bazen de kültürel kodlar oluyor. Saçlar aldıkları şekillere göre bir iletişim aracına dönüşerek farklı kültürlerde farklı durumları dile getiriyor. Karşısındaki kişiye ya da tüm topluma, medeni durumundan aile yapısına kadar birçok konuda belirli mesajlar iletiyor.

İletişim kanallarının her geçen gün biraz daha arttığı ve çeşitlendiği günümüz toplumlarında, çoğu zaman verilen mesajlar yerine bile ulaşmadan ortam içinde kaybolup gidiyor. Sürekli bir mesaj bombardımanına tutulan bireylerin, yığınların içinden doğru ve tam mesajları alarak anlamlandırması da oldukça zorlaşıyor. Oysa ki geçmişte, insanların birbiriyle iletişim kurması ve belirli mesajları göndermesinin bir saç örgüsü kadar basit ve kolay yolları vardı. Bu yöntemle kadınlar, farklı saç örgüleriyle farklı durumları ifade edebiliyorlardı. Özellikle eski Türk topluluklarında öne çıkan bu geleneğin günümüzde Kırgızlar ve Uygurlar gibi bazı toplumlarda, az da olsa, hala kullanıldığını görmek mümkün.

Saçın kadar güzelsin

Eski Türk topluluklarında uzun saç ve bu saçların örülmesine verilen değere birçok tarihi çalışmada rastlamak mümkün. Hatta bazı kaynaklara göre Türkler, uzun ve örülü saçları ile tanımlanıyorlar. Türkçede kullanılan 'örmek' kelimesinin kökeni de saç örgüsünün geçmişi anlamak açısından oldukça önemli bir göstere. Kırgız toplumunda kullanılan "kadının güzelliği onun saçındadır" sözü de bu toplumlarda saç verilen değer bir başka kanıtı. Özellikle uzun ve gür saçlar, kadının güzelliği açısından oldukça önemli bir övünç kaynağı. Bu saçlarla yapılan modeller, kadını güzelleştirmesinin yanı sıra bir mesaj verme görevini de üstlenmiş. Kadınlar saç örgülerinin şekilleri, sayıları ve örgülerine taktıkları aksesuarlarla başta medeni durumları olmak üzere, topluma aile yapıları hakkında da bir takım bilgiler iletmişler.

Evlenecek genç kızlara 'kırkörgü'

Bugünlerde uzun saçın insan enerjisini koruduğu, bu nedenle de kesilmemesi gerektiğine ilişkin tartışmalar yapılırken; bundan mıdır bilinmez, Kırgızlar ve Uygurlarda kızların saçlarını uzatması bir gelenektir. Bu geleneğe göre saçlarını kesmeyen genç kızlar; Uygurlarda 'sümbülsaç', Kırgızlarda 'olançaç ve Türklerde 'gürsaç' olarak adlandırılan uzun, gür ve bakımlı saçlarıyla ön plana çıkarlar. Onların güzellikleri saçları üzerinden ölçülür. Bu nedenle de genç kızlar, bellerine kadar olan gür ve uzun saçlarını medeni durumlarını anlatmak ve marifetlerini göstermek için bir araç olarak kullanırlar. Örneğin Kırgızlarda evlenmemiş, bekar kızlara 'beşkökül' denir. Beşköküller, uzun saçlarını kırkörgü (örüm) dedikleri saç örgü modeliyle süslerler. Kırk parçaya bölüp ördükleri saçlarının uçlarına 'çaçpak', 'çaççutuk' denilen saç takıları takarlar. İnanişe göre; bu örgü ile bir yandan kızların güzellikleri ön plana çıkarken, diğer yandan da ördükleri saç ile ne kadar hamarat olduklarını gösterirler. Beşköküller bayramlarda ya da düğünlerde ördükleri saçlarına milli baş giysileri olan 'şökülö"yü takarlar. Böylece evlenmek isteyen erkekler de kızların saç örgülerine bakarak bekar olup olmadıklarını öğrenmiş olurlar.

Uygurlarda ise durum biraz daha farklıdır. Evlenme çağına gelen Uygur kızları saçlarını on bir, on beş, on yedi, yirmi bir ya da kırk bir gibi, tek sayılardan oluşan rakamlarda, tutamlara bölerek örerler. Bu durum, genç kızın yalnız olduğunu, çift olmak için eşini aradığını gösterir.

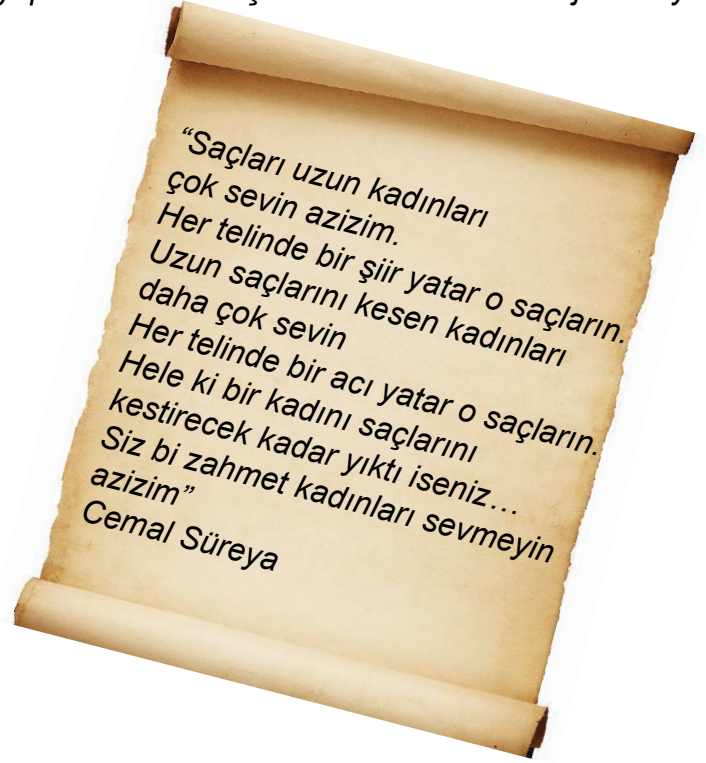
Evlenince iki tutama ayrılan saçlar, çocuk olunca anne ve babanın temsili olarak kök oluyor çocuklara, oradan çoğalıyorlar tutam tutam

Kırgız kızlarının bekârken kırka bölünüp örülen saçları evlenince ikiye bölünerek örülüyor. Bu, onun artık yalnız olmadığını, saçındaki iki örgü gibi, hayatı da iki kişi olarak yaşadığını gösteriyor. Biri kendisi diğeri kocası oluyor örgülerin. Bu işlem düğün törenlerinde bir seremoni şeklinde yapılıyor. Evlenecek kişinin saçı örülürken kızlar da bir araya toplanarak hep birlikte şarkılar söylüyor.

Evlenen kadınların saçlarını iki tutama ayırarak iki örgü yapma geleneği Uygurlarda da görülen bir durum. Ancak Kırgızlardan farklı olarak Uygurlar, sahip oldukları çocuk sayısını da saç örgüleriyle gösteriyor. Evlendikten sonra ikiye örülen saçların uçlarına çocuk sayısı kadar minik örgüler ekleniyor. Bu modele 'balaçuksaç' adı veriliyor. Bu modelle, iki örgü tutamı anne- babayı temsil ediyor ve kök oluyor çocuklara. Bu köklerden çoğalıyor çocuklar, tutam tutam.

Anneanne-babaanne olan kadınlar ise artık farklı bir saç örgüsü modeli tercih ediyorlar. İkiye ayırıp ördükleri

Kasım Doğuş Kılıç

"Saçları uzun kadınları çok sevin azizim. Her telinde bir şiir yatar o saçların. Uzun saçlarını kesen kadınları daha çok sevin Her telinde bir acı yatar o saçların. Hele ki bir kadını saçlarını kestirecek kadar yıktı iseniz... Siz bi zahmet kadınları sevmeyin azizim"
Cemal Süreya

saçlarını, altın yada gümüş pullarla süsledikleri 'saçtenge' modeli yapıyorlar. Bu model kadınların sadece aile içindeki yerini göstermekle kalmıyor, aynı zamanda onu toplum içinde de belli bir statü sahibi yapıyor.

Bir başına kalınca 'tek örgü'

Tek örgü Kırgızlarda eşini kaybeden ya da boşanan kadının temsili. Saçımdaki örgü gibi bir başımayım diyor. Uygurlarda kocasından ayrılmış kadına 'cuvan' deniyor. Cuvanlar saçlarını tekli sayılarda örüyor. Kırgızlardaki gibi, bu yalnızlığın ifadesi. Ancak Kırgızlarda tek olarak örülen saç Uygurlarda biraz farklı algılanıyor. Saçını tek olarak ören kadınlar koca arayan kadın olarak görülüyor ve bu da toplum tarafından hoş karşılanmıyor. Bu nedenle de eşinden ayrılan ya da eşini kaybeden kadınlar tek örgü yerine genelde beş, yedi veya dokuz tutama ayırarak örüyor saçlarını.

Yüzyıllardır süregelen saç örgüsü geleneği ile toplumlar, bir yandan kültürlerini yaşatırken, diğer yandan da her şeyin standartlaştığı bir dünyada özgün bir hayat yaşarlar aslında. Çoğu kişinin kendini evrenselleyen sembollerle tanımladığı bir çağda, onlar bu güzel detaylarla ifade ederler kendilerini. Her gün yüzlerce mesaja maruz kaldığımız bir çağda, kim bilir belki de farkına varmadan geçip gidiyoruzdur yanından saçları ile mesaj veren kadınların.

Güliza Urustambek kızı

Kırgız Sineması Üzerine Notlar

Günümüzde sinema, sadece bir sanat dalı olarak değil toplumların kültürlerini yansıtan bir anlatım tarzı ve başka kültürler üzerinde egemenlik kurma aracı olarak da her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. Her ulusun Hollywood sinemasına karşı kendi sinemasıyla var olma mücadelesi verdiği sektör, diğer yandan farklı ve etnik öğelerle zenginleşiyor. Doğal güzelliklerini, zengin kültürünü ve köklü tarihini farklı bakış açılarıyla perdeye yansıtmayı başaran Kırgız sineması da özellikle Sovyetler Birliği döneminde ortaya koyduğu başarılı yapımlarla dikkat çekiyor.

'Kırgız mucizesi'

Kırgız sinemacılar göre, Kırgız sinemasının seyrüveni Sovyetler Birliği döneminde, 19 Ekim 1941'de, Firunze Sinema Stüdyosu'nun açılmasıyla başlıyor. Günümüzde Kırgız Film olarak hala hizmet vermeye devam eden stüdyo, Sovyetler Birliği döneminde ülkenin en iyi filmlerine ev sahipliği yapıyor. Bu nedenle de o dönemde üretilen bu filmler, ülke sinema tarihinde Kırgız Mucizesi olarak anılıyor. Özellikle 70'li yıllarda Tölömüş Okeyev, Bolot Şamşiyev, Gennadiy Bazarov ve Algimantus Vidugiris gibi film yapımcıları bu mucizenin gerçekleşmesinde aktif rol oynuyor. Örneğin, yapımcılığını Melis Ubukeev'in üstlendiği "Taygak Keçüü" (1964) filmi bu dönemin mucizelerinden biri olarak gösteriliyor. Muratbek Riskulov, Bolot Beyşenaliyev, Tattıbübü Tursunbayeva, Süymonkul Çokmorov, Curahon Rahmonov ve Baken Kızıkeyeva gibi isimler ise bu dönemde oyunculuklarıyla ön plana çıkıyor. Ancak Kırgız mucizesine damga vuran isim, hiç şüphesiz Cengiz Aytmatov oluyor. Aytmatov'un beyaz perdeye uyarlanan eserleri Kırgızistan'daki başarısının yanı sıra, diğer ülkelerin de Kırgız sinemasıyla tanışmalarını sağlıyor.

Film yapımcısı ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü Öğretim Görevlisi Artıkbay Süyündükov, Sovyetler Birliği döneminde Kırgız sinemasında yaşanan bu mucizeyi şu sözlerle dile getiriyor. "O dönemde üretilen filmler, 'Kırgız sineması' diye bir sinemanın ortaya çıkması ve bağımsızlık sonrasında da var olabilmesinin en önemli nedeniydi. Bu filmleri izleyen yabancı yapımcılar, Kırgızistan'ın donanımlı film stüdyolarına sahip olduğu fikrine kapılıyorlardı. Ancak ülkemize gelip de olanaklarımızı gördüklerinde şaşkınlıklarını gizleyemiyorlar "Nasıl oluyor da böylesine kısıtlı olanaklarla bu kadar kaliteli işler ortaya çıkıyor?" diye hayran kalıyorlardı. Bizden çok daha iyi olanaklara sahip Tacikistan, Kazakistan gibi komşularımız başta olmak üzere; Azerbaycan, Ermenistan hatta bazı Avrupa ülkeleri bile bu konuda bize gıpta ediyorlardı. Çünkü bu ülkeler film sektöründe bizden çok daha iyi olanaklara sahip olmasına rağmen, ortaya çıkan işler bizimkiler kadar kaliteli değildi."

Kırgız sinemasında yeni bir dönem

Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Kırgızistan'ın bağımsızlığını kazanmasıyla başlayan süreçte, Kırgız sinemasının gelişimi de sektöre uğruyor. Ülkenin ekonomik durumu, sinema sektörünün gelişimini de olumsuz etkiliyor. Öyle ki, bir filmin 7 yıl gibi bir zamanda tamamlandığı bile oluyor. Ancak bu işe emek ve gönül verenler, ülkede sinema sektörünün yeniden canlanması için var gücüyle çalışıyor. Aktan Arım Kubat, Ernest Abdıcarov, Sadık Şer-Niyaz ve Ruslan Akun gibi yapımcılar yeni projeler ve filmlerle sektöre katkıda bulunuyor. Bu çalışmalar sonucu ülke sineması, özellikle son 10-15 yıldır, yeniden bir canlanma içinde. Bu canlanmanın en iyi kanıtı ise Kırgız sinemasının uluslararası yarışmalarda aldığı ödüller.

"Sadece üretmek için değil, tanıtmak için de çok çalışmalıyız"

"Kırgız halk sanatçısı, sinema eleştirmeni ve Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü Başkanı Doç. Moldoseyt Mambetkunov Kırgız sinemasının dünya sineması içindeki yerini

Kırgız yönetmen Artıkbay Süyündükov

Beyaz Gemi (1975)

Çarli Çaplin film için 'mükemmel bir film' dedi.

Öğretim üyesi Doç. Moldoseyt Mambetkunov

şu sözlerle değerlendiriyor: "Kırgız sineması daha çok Bağımsız Devletler Topluluğu Ülkeleri, Orta Asya Cumhuriyetleri ve Baltık Ülkeleri arasında tanınan bir sinema. Ulusal düzeyde organize edilen festivaller ve başarılar Kırgız sinemasının gelişimi için oldukça yetersiz. Ne zaman ki dünyaca ünlü yazarlar, eleştirmenler, yönetmenler, yapımcılar Kırgız sinemasından haber olacak ve onu konuşmaya başlayacak o zaman bir başarıdan söz edebiliriz. Bu nedenle sadece üretmek için değil; tanıtmak için de çok çalışmamız gerek."

Kırgız sinemasının temel sorunlarına da değinen Doç. Mambetkunov, sektörde çok fazla yapımcı olmasının bazen film sektörüne yarar değil zarar verdiğine dikkat çekiyor. Bu anlamda Kırgız sinema sektöründe çok fazla yapımcı olduğunu, ancak bu kişilerin çoğu zaman sektöre katkı yapmak için değil, ceplerini doldurmak için çalıştıklarını iddia eden Doç. Mambetkunov, gerçek başarı için eğitilmiş ve duyarlı sinemacılara ihtiyaç olduğunu belirtiyor. Doç. Mambetkunov günümüzdeki yapımcıların basit konulara değinmelerini eleştirerek "Gerçek yapımcının dünya görüşü, ruhi hazinesi ve hayal gücünün derin olması lazım. Sinemada insan ve onun ruhi dünyası ilk sıradadır. Yapımcı bu dünyayı perdeye yansıtmalı, gönüllere dokunmalı. Kırgız mucizesinin başarı sırrı da buraya yatıyor." diyor.

Başarının sırrı özgün konular

Öğretim Görevlisi Süyündükov'a göre ise Kırgız sinemasının eski mucizevi günlere geri dönmesinin yolu beyaz perdeye taşınan konulardan geçiyor. "Şimdilerde Kırgız sinemasında popüler olan aşk, ihanet, polisiye ve komedi gibi konular batı kültürünün etkisinde geliyor. Oysa ki asıl olan kendi kültürümüze dönmek. Kırgız mucizesi, Kırgız halkının asiliğini, kültürünün otantikliğini konu alan özgün filmlerle gerçekleşmişti. Halkımızın tarihini, kültürünü ve geleneklerini en sade ve en doğal haliyle gelecek bin yıllara aktaracak filmler yapmalıyız."

Kısa filmler ülkesi; Kırgızistan

Son dönemde ise Kırgızistan ve sinema deyince akla kısa filmler geliyor. Gerek Kırgızistan'da düzenlenen gerekse de başka ülkelerde düzenlenen kısa film festivalleri Kırgız sinemasının kendisini tanıtmak için yeni bir kapı aralıyor. Daha düşük bütçelerle daha kaliteli yapımların ortaya konduğu kısa filmler, özellikle genç yönetmenler ve yönetmen adayları tarafından oldukça rağbet görüyor. Bu alanda düzenlenen çeşitli festival ve yarışmalar ise yeni yapımların üretilmesini teşvik ediyor.

Yarım asırlık geçmişine rağmen unutulmayacak eserlerle adından söz ettiren Kırgız sineması, geçmişte olduğu gibi gelecekte de yeni mucizelere tanıklık etmek istiyor.

Geçmişe Hüzünle Değil, Geleceğe Ümitle Bakmak: Güzel Yaşlanmak

Yaşlanmak herkesin farklı yaşadığı, farklı anlatacağı bireysel bir süreçtir. Kimilerine göre hüzündür; zamana karşı direnemez vücudu. Kimilerine göre yalnızlıktır; bir bir toprağa vermeye başlar sevdiklerini. Kimilerine göre gururdur; çoğalır her geçen gün, anne-baba, nene-dede olur. Kimilerine göre deneyimdir; heybesinde biriktirdiği hüzünler, sevinçler ve acılarıyla. Aslında, daha doğduğu an başlıyor insan yaşlanmaya. Önceleri büyümektir onun adı. Hiç gelmeyecek gibi görünen 20'li 30'lu yaşlar ipe çekiliyor. Çocuklukta bayram havasında geçen doğum günlerinin ardından her yıl pastaya eklenen hüzünlerdir artık yaşlanmak. Peki ama geçmişe hüzünle değil de geleceğe ümitle bakarak güzel yaşlanmak mümkün müdür?

Kırgızistan'da güzel yaşlanmak mümkün

Günümüzde bilim insanları daha genç ve sağlıklı kalarak uzun yaşamanın sırrını ararken bazı sivil toplum kuruluşları da daha güzel ve kaliteli bir yaşlanma sürecinin peşindedir. Bu kuruluşlardan biri olan Babuşka Adoption Vakfı da yaşlılığın belki engellenemez ama ertelenebilir bir süreç olduğundan yola çıkarak kurulmuş bir vakıf. 1999 yılından beri Bişkek'de hizmet veren vakfın temel amacı yalnız olan yaşlılara maddi ve sosyal yardımlar sağlayarak Kırgız insanlarının güzel yaşlanmasına katkıda bulunmak. Vakıf bu amaçla bir yandan yaşlılara yönelik seminerler, eğitimler, gezi ve etkinlikler düzenleyerek yaşlı insanların sosyal hizmetlerini karşılamaya ve yaşlılığı ertelemeye çalışıyor; diğer yandan da yaşlılara maddi yardımlar yapıyor, hasta ve yatalak olanlara evlerinde sağlık ve bakım hizmetleri veriyor.

Yaşlılık engellenemez ama ertelenebilir

Yaşlılar Kırgızistan nüfusunun yüzde 6'sını oluşturuyor. Ülkedeki sosyal ve ekonomik durum belki de en çok bu yüzde 6'lık dilimi etkiliyor. Çünkü birçok ülkede olduğu gibi Kırgızistan'da da yaşlılar için ayrılan fonlar oldukça yetersiz. Bu dönemde herhangi bir yerde ve herhangi bir işte çalışmaları da çoğu zaman bedensel olarak mümkün olmuyor. Bu durum yaşlıları başta çocukları, torunları ve akrabaları olmak üzere, başkalarının yardımına muhtaç bırakıyor. Ancak birinci derecedeki yakınlarının da çoğu zaman çalışmak için başka ülkelere gitmesi, Kırgızistan'daki yaşlı ve yalnız insanların sayısını her geçen gün daha da artırıyor. Bu insanlara yardım eli uzatmak amacıyla kurulan Babuşka Adoption Vakfı'nın yöneticisi Ayday Kadırova yaptıkları işi şu sözlerle açıklıyor: "Amacımız insanlara her yaşın ayrı bir güzelliği olduğunu anlatmak ve bu konuda onları bilinçlendirmek. Bu süreçte karşılaştığımız en büyük sorunlardan biri ise insanların yaşlılığı kabul etmemesi. Bu durumu kabul etmiyorlar çünkü yaşlılık yalnızlık, hastalık bir nevi dert onlar için. Zamanı durdurmak, bundan kaçmak imkansız. Yaşlanmayı belki engelleyemeyiz ama etkilerini yavaşlatarak hayatın kalitesi artırılabilir. Bu süreç genelde insanların kendi kabuklarına çekilip pasif olarak yaşadıkları bir süreç. Bu insanlar yaşlanarak toplum içindeki rollerinin azaldığını, hatta bittiğini düşünüyorlar. Biz de onlara yaşlılığı nasıl erteleyeceklerini, halentoplumun bir üyesi olarak nasıl aktif bir şekilde yaşayabileceklerini

öğretmeye; mesleki kurslar aracılığıyla hayatlarını yeni rollerle desteklemeye çalışıyoruz."

"Gençlerden daha fazla destek bekliyoruz"

Yaşlıların toplumda ayrıcalıklı bir kesim olduğuna dikkat çeken Kadırova, onların bu süreçte maddi ve manevi açıdan desteklenmesi gerektiğini belirtiyor. Resmi, özel ve gönüllü kurumları bu konuda çalışmaya, işbirliği yapmaya ve yeni projeler üretmeye çağırıyor Kadırova sözlerine şu sözlerle devam ediyor: "Öncelikle şunu belirtelim ki yaptığımız iş hiç kolay değil. Mesela bazı yaşlıların Güzel Yaşlanma Projesi'ne katılmalarını sağlamak oldukça zor oluyor. Odalarına kapanıp hayattan ellerini eteklerini çekiyorlar. Günlere ikna etmeye çalıştığımız oldu. Hikâyelerini ağızla anlatırken onlara teselli vermeye çalışıyorum ama bazen birşey diyemediğim, kendimi çaresiz hissettiğim ve boğazımda bir düğümle yanlarımdan ayrıldığım zamanlar da çok oluyor. Güzel şeylere odaklanıp, onları yeniden kazanmanın derindedeyiz. Bu konuda desteğe, daha çok gönüllü, genç takım arkadaşlarına ihtiyacımız var."

Çalışan, üreten bir yaşlı imajı

Herkes hem fiziksel hem de ruhsal bakımdan sağlıklı yaşlanıp, ileride kimseye muhtaç olmadan yaşlanmak istiyor. 65 yaş ve üzerinin yaşlı olarak kabul edildiği ve 85 yaş üzeri nüfusun da giderek arttığı düşünüldüğünde kaliteli ve güzel bir yaşlılığın önemini daha da artıyor. Bu süreçte vakıf tarafından düzenlenen mesleki eğitimler ise güzel ve kaliteli bir yaşlılığı hedefliyor. Vakıf emekli olan ama evde oturmak istemeyen 50 yaş ve üzeri yaşlıları mesleki eğitimler düzenleyerek çocuk bakıcılığı, tasarımcılık veyardımcı öğretmenlik gibi alanlara yönlendiriyor. Böylelikle yaşlılar hem yeni, den iş bulma imkanına sahip oluyor hem de yeniden üretebildiklerini görerek kendilerini mutlu hissediyorlar. Kadırova "Vakıf olarak bizim istediğimiz şey toplumdaki yaşlı imajını yeniden çizmek. Bunu yapabilmek adına da çok çalışıyoruz. Sık sık sosyal medyada yaptıklarımıza dair videolar paylaşıyoruz. Yaşlıların halen toplumun bir ferdi olduğunu, ülkesine katkı sağladığını ve onların tecrübelerinden yararlanarak iyi işler çıkardığımızı gösteriyoruz. Ayrıca bu projeler ile yaşlıları kendi haklarından haberdar edi-

Babushka Adaption Vakfı

yoruz. Haklarından haberdar olan yaşlılar daha özgüvenli oluyor." dedi.

"Burada yalnızlığımı unuttum"

Vakfın projelerinde yer alan isimlerden biri de 83 yaşındaki Vera Andreyevna. Hayatını eşi ile beraber fabrikada çalışarak geçiren Vera nine, 60 yılını paylaştığı hayat arkadaşı Viktor Geykin'i 2 sene önce kaybetmiş. Çocukları ise yurt dışında çalışıyor. Vera nine her ne kadar hayatta kendini yapayalnız hissetse de bir kenara çekilmeyip vakfın projeleriyle hayata tutunanlardan. Andreyevna projeye ilişkin duygularına şu sözlerle anlatıyor: "Beni vakfa, projelere katılmaya davet ettiklerinde seve seve kabul ettim. Seminerlerde, kurslarda o kadar çok şey öğrendim ki. Yeni teknolojileri bile öğrendik. Her kurs bitiminde kendimi daha işe yarar hissettim. Hem de oradabir çok arkadaş edindim. Kendimi bir gruba ait hissederek yalnızlığımı unuttum. Birbirimizle hikâyelerimizi paylaştık, dertlerimizi dinledik. Gerçek bir aile gibi olduk. Bir arkadaşımız sağlık problemi yaşamıştı. Hemen aramızda yardım topladık. En önemlisi arkadaşımızı yalnız bırakmadık."

"Artık su içmeyi unutmuyorum"

Proje kapsamındaki sosyal faaliyetlerde yer alan isimlerden bir diğeri de 80 yaşındaki Yuri Konstantinoviç. Uzun yıllar sinema sektöründe çalışan Konstantinoviç, emekli olduktan sonra da üretmeye devam edenlerden. Vakıf tarafından yürütülen projelere ilk olarak davet edildiğinde katılmayı istememiş. Ancak daha sonra ikna olarak projeye dahil olan Konstantinoviç, bu projenin kendisine en büyük katkısını yaşlılığın korkulacak bir şey olmadığını öğretmesi olarak gösteriyor. "Eskiden yaşlanmaktan korkardım. Yaşlandığımda da kabul etmezdim zaten. An-

cak şimdi hayatın yaşla değil kaliteli yaşamla ölçüldüğünü anladım. Ayrıca vakıf tarafından düzenlenen birçok sosyal faaliyette yeni şeyler öğrendim. Daha sağlıklı bir yaşam için beslenme ve sportif faaliyetlerin önemini kavradım. Ama bana kazandırdığı en önemli şey su içme alışkanlığı oldu. Eskiden su içmeyi genelde unutturdum. Ama artık günde 1,5-2 litre su içiyorum." Yuri Konstantinoviç yeni projeleri de dört gözle beklediğini söylüyor.

Yaşlanınca etrafı ıssızlaşıyor insanın. Oysa yalnızlık yaşlılığın en büyük düşmanı. Eş dost en iyi ilaç. Babushka Adoption Vakfı hayattan kopmadan, kendi yaşlılarıyla vakit geçirme imkanı sağlıyor yaşlılara. Tüm çaba ununu eleyip, eleğini asan yaşlılara ikinci baharı öğretmek için. Bazen küçücük bir uğraş zinde tutmaya yetiyor onları. Düzenlenen kurslar, seminerler ve eğitimlerle yeni beceriler kazanan yaşlıların öğrenme, üretme süreci bitmiyor. Yıllarca çalışmaktan yorgun düşmüş bedenler kendilerine sunulan fırsatlarla yeniden üretmek dinleniyor, huzur buluyor.

Sabina Abdıbaçeva

KTMÜ'de Türk Dil Bayramı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) "Çifte Bayram" adlı program gerçekleştirildi.

Kasım Tınıstanov Konferans Salonu'nda 25 Eylül'de gerçekleştirilen program, Kırgız Devlet Dili ve Türk Dil Bayramı münasebetiyle Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümü tarafından düzenlendi. Programa KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Kırgız Cumhuriyeti Devlet Dili Ulusal Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nazarkul İşekeyev, akademisyenler, öğrenciler ve basın mensupları katıldı.

Program çerçevesinde düzenlenen panele KTMÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Kemal Tavukçu başkanlık etti. Panelde Kırgız Cumhuriyeti Devlet Dili Ulusal Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nazarkul İşekeyev "Kırgız Dili: Milletın Baş Değeri" isimli bir sunum yaptı. KTMÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Aydın ise "Türkçenin Bayramları ve Türk Dil Kurumu" başlıklı sunumuyla dinleyicileri Türkçe hakkında bilgilendirdi. Prof. Dr. Aydın, "Türkçe bizim ses bayrağımız"dır. Onun dalgalanmasını sağlamak ödevimizdir. Hiçbir dil kendi kendine gelişip zenginleşmez. Bir dilin gelişip zenginleşmesi o dille üretilen metinlere bağlıdır, o dille yapılan bilimsel çalışmalara bağlıdır." dedi.

Panelde Prof. Dr. Ceyhun Vedat Uygur "Türkçenin Yabancı Diller Karşısındaki Tavrı ve Sadeleşme Hareketleri", Doç. Dr. Burul Sağınbayeva ise "Dillerin Yapısal Özellikleri (Türk ve Rus Dilleri Üzerinden)" başlıklı birer sunum yaptı. Panelin ardından gerçekleştirilen kültür programında öğrenciler Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesiyle şiirler okuyup şarkılar söylediler.

Haber Merkezi

Ömer Küfrevi

'Aile Babası'
Genç baba Almaz, geleneksel beşikte uyumakta olan yeni doğan oğlunu kardeşleriyle tanıştırıyor.
Bişkek, 2017

Numan Öztürk

'Maşallah'
Değirmenderesi'nden Ahmet amca, onca yıl tarlasını sürdüğü emektar traktörü ile yıllara meydan okuyor
Ankara 2017.

Songül Akgül

'Yaylada Çocuk Olmak'
Narın 2017

Begim Coldubay kızı

'Hayat Herşeye Rağmen Güzel'
Oş pazarında ayakkabı tamirciliği yapan Bakıt bayke, evden getirdiği kahvesini içerken tüm içtenliğiyle gülümsüyor
Bişkek 2017
gülümsüyor.

Guliza Urustambek kızı

• **KTMÜ Adına Sahipleri**
 Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı
 Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev

• **Genel Yayın Yönetmeni**
 Prof. Dr. Hamza Çakır

• **Yayın Koordinatörü**
 Doç. Dr. Aslı Yurdigül

• **Sorumlu Müdür**
 Elfesiya Sencer

• **Yayın Danışmanları**
 Öğr. Gör. Dr. Bakıt Orunbekov
 Öğr. Gör. Dr. Güلزada Stanaliyeva
 Araş. Gör. Venera Narınova
 Araş. Gör. Topçugül Narmatova

• **Editör**
 Banu Erdoğan Çakar
 Zeki Okyay

• **Sayfa Tasarımı**
 Semetey Seytek uulu
 Kurmanjan Dokturbekova
 Elmır Allahverdiyev

• **Yazışma Bilgileri**
 KTMÜ İletişim Fakültesi
 Cal Yerleşkesi, Bişkek
 Tel +996(312)492756/1164
 www.facebook.com/gazetemanas

Yerel Süreli Yayın №1389
 “ММК” matbaasında 2000 adet basıldı.

«ММКнын коомдо борборунда» басылды.
 Жергиликтүү мезгилдүү басылма № 1389
 • www.facebook.com/gazetemanas
 • Tel: +996 (312) 492756/1164

Жаңа студенттик кампусу, Бишкек
 KTMU Коммуникация факультети

• **Даргын**

Эамыр Амахавердиев

Курманжан Доктубекова

Семетей Сейтек уулу

• **Аналар**

Зекки Октай

Бану Эраоган Чакар

• **Редактор**

Топчугүл Нарматова

Кенже нанимий кызматкер

Кенже нанимий кызматкер Венера Нарінова

Ала окутуучу, докт. Бакыт Орунбеков

• **Редакция**

Зяфесия Сенжер

• **Жооптуу редактор**

Доцент, докт. Асаы Юрагула

• **Басма сөз координатору**

Профессор, докт. Хамаз Чакар

• **Башкы редактор**

Асылбек Куамырзаев

Ректор, профессор, докт. Себахаттин Бакы

• **КTMUнун атынан гезит ээси**

Өмөр Күрөшев
 Маалымат борбору

КTMУда Түрк тили майрамы

Кыргыз-Түрк «Манас» университетинде (КТМУ) «Кош майрам» аттуу иш-чара өткөрүлдү. 25-сентябрь күнү Касым Тыныстанов жыйын залында өткөрүлгөн бул иш-чара Кыргыз мамлекеттик тили жана Түрк тилинин күнүнө карата Адабият факкультетинин түркология бөлүмү тарабынан уюштурулду. Бул иш-чарага КТМУ ректору, проф. докт. Себахаттин Бакы, Кыргыз Республикасынын Президентинин алдындагы Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиянын төрагасы, профессор Назаркул Ишекеев «Кыргыз тили: улуттук кен байлыгы» аттуу баяндама жасады. КТМУ профессору, проф. докт. Мехмет Айдын болсо «Түрк тилинин майрамы жана Түрк тили уюму» аттуу баяндамасы аркылуу катышуучуларга Түрк тили тууралуу маалымат берди. Проф. докт. Айдын – бул биздин үнүбүз». Анын өнүлп-өсүүсүн камсыздоо биздин милдет. Эч кайсы мамлекетте тил өз-өзүнөн өнүкпөйт. Бир тилдин өнүлүп, өсүүсү ал тилде жазылган тексттер, ал тилде жазылган илимий эмгектер менен тыгыз байланыштуу» деди.

Панелде сөз алып жөнөкөйлөштүрүү аракеттери», доц. докт. Бурул Сагынова болсо «Тилдердин орду жана аны жөнөкөйлөштүрүү (Түрк жана Орус тилдеринин мисалында)» аттуу баяндамаларды жасашты.

Панел аяктагандан кийин өткөрүлгөн социалдык иш-чараларда студенттер түркчө жана кыргызча адабий поэзиялык ырларды окушту.

Медиа Манас